

Beregning er klog; de have nu slaaet den danske Konkurrence ihjel, og saa kunne de bagefter sætte Prisen op. Og hvis vi tro, at vi have nogen Fordel af at støtte en saadan Smudskonkurrence som den, der er vist fra disse Fabrikkers Side, tro vi fejl. Det skal nok vise sig, at bagefter er det os, som komme til at betale Gildet. (*Birck*: Det var netop det, det ærede Medlem for Horsens (Fraenkel) sagde). Ja, jeg tror, det ærede Medlem skulde ikke tale saa meget om det ærede Medlem for Horsens i dette Spørgsmaal.

Vi have gennem Finansudvalget forlangt en Række Besvarelser vedrørende denne Sag, og bl. a. have vi fra Statsbaneledelsen ønsket at faa Oplysning om, hvad det kunde koste at faa indrettet et Værksted for Lokomotiver her, og jeg skal tillade mig at oplæse, hvad Statsbaneledelsen i denne Henseende skriver. Den skriver følgende: „Et Statsværksted til Bygning af Lokomotiver maa under alle Omstændigheder omfatte et Metalstøberi, hvorimod et Jernstøberi ikke vil blive rentabelt, da Lokomotiverne kun fordrer forholdsvis ringe Mængder af Jernstøbegods. Udgiften til Anlæg af et passende Lokomotivværksted maa foreløbig anslaaes til $2\frac{1}{2}$ —3 Mill. Kr.“ Det ærede Medlem for Aarhus (Samuelsen) har omtalt denne Ting, og han er som gammel Fagmand paa dette Omraade selvfølgelig langt bedre inde i det, end jeg kan være. Men jeg vil ogsaa efter det Kendskab, jeg har kunnet erhverve mig til denne Sag, anse det for urigtigt at anlægge et Jernstøberi. Men der vil ikke være det mindste i Vejen for, at man ligesaa godt som nu, hvor vi købe Hjulsæt i Hundredvis paa Specialfabrikker i Udlandet, kunde gøre Arbejdet her, tage Raahjulene hjem og saa have Arbejdet med at tilrette og tildreje dem. Men den Sum, her er nævnt af $2\frac{1}{2}$ —3 Mill. Kr., anser jeg rigtignok for altfor overdreven høj, og jeg tror, at naar det er den Slags Oplysninger, vi faa fra Administrationen, maa vi modtage dem med den største Mistillid. Jeg skal her oplyse, at f. Eks. Fabrikken „Vulkan“ i Maribo, der var indrettet som Lokomotivfabrik og samtidig som Vagonfabrik, havde det kostet omtrent 600,000 Kr. at anlægge, og nu kommer Statsbaneledelsen og fortæller os, at det vil koste $2\frac{1}{2}$ —3 Mill. Kr. Jeg synes, at naar Administrationen slaar om sig med saadanne Tal uden i mindste Maade at motivere dem, er der Brug for det, jeg foreslog i Formiddagsmødet: at der bliver nedsat en Kommission angaa-

ende denne Sag. Nu skulle vi jo bygge ny Statsbaneværksteder her i København, og saa vidt jeg ved, skal der til disse Værksteder ligesom til Værkstederne i Aarhus knyttes en Kedelsmedie, og en Kedelsmedie er netop en meget væsentlig Del af en Lokomotivfabrik, og naar Kedelsmedien alligevel skal anlægges, vil en Lokomotivfabrik langtfra kunne andrage saa uhyre Summer, som der er nævnt her. Hvis private skulde bygge paa denne Maade og anvende flere Millioner Kroner paa Anlægget af deres Fabrikker, vilde det være ganske umuligt for dansk Industri at klare sig.

Nej, som sagt, en saadan Fabrik kan sikkert anlægges betydeligt billigere. Derfor mener jeg, at det er nødvendigt, at denne Sag tages op til nøje Undersøgelse, og navnlig mener jeg, det er nødvendigt, at der kommer Folk til at undersøge denne Sag, som staa frit og ere fuldstændig uafhængige af Statsbaneembedsmændene. Det vil derfor være rigtigt, at en saadan Kommission kommer til at bestaa af f. Eks. 6 Medlemmer, 2 af Embedsmændene derude, 2 valgte af private industridrivende, som havde haft med denne Virksomhed at gøre, og 2 valgte af Statsbaneværkstederne. Hvis en saadan Kommission kom til at undersøge alle Forhold, hørende hen under denne Sag, tror jeg, at vi vilde faa bedre Oplysninger, end vi faa, naar vi alene skulle stole paa de Oplysninger, vi faa fra Embedsmændene. Vi have set, hvorledes de modsætte sig at købe Lokomotiver her i Danmark, hvorledes de foretrække Udlandets, foretrække Rejserne til Udlandet. Derfor siger jeg, at vi skulle ikke stole alt for stærkt paa de Oplysninger, de give.

Nu siger den højtærede Minister, at den Anmærkning, vi have foreslaaet, er unødvendig, for han behøver ikke at søge en Bemyndigelse til at undersøge denne Sag, en saadan Bemyndigelse mener han, at han allerede er i Besiddelse af. Ja, det er rigtigt. Det staa naturligtvis den højtærede Minister frit for, hvad Dag han vil, at foretage en saadan Undersøgelse. Men hvad nytter det, at en Minister har en Bemyndigelse, naar han ikke vil bruge den? Og det er det, han ikke har villet. Det er det, der skulde tilkendegives ham, at man fra dette Tings Side ønsker, at Ministeren skal bruge sin Bemyndigelse til at faa denne Sag nøjere undersøgt, og at han ikke skal stole alene paa sine Embedsmænd. Det kunde godt være, at der sidder en Ring i Ledelsen af hele vort Statsbanevæsen, som det er meget vanskeligt